

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра внутрішніх хвороб тварин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету проф. Лариса БАЛЬ-ПРИЛИПКО

05 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри внутрішніх хвороб тварин

Протокол № 9 від

“ 18 ” 05 2024 р.

Завідувач кафедри

проф. Наталія ГРУШАНСЬКА

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Нутриціологія здорового харчування»

доц. Олег ШВЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Епідеміологія; неінфекційні хвороби

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 229 – «Громадське здоров'я»
Освітня програма «Нутриціологія здорового харчування»
Факультет харчових технологій та управління якістю АПК
Розробник: Цвіліховський М.І. професор, д.б.н. академік НААН

Київ – 2024 р.

I. Опис навчальної дисципліни

ЕПІДЕМІОЛОГІЯ: НЕІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	229 – громадське здоров'я	
Освітня програма	«Нутриціологія здорового харчування»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	Курсова робота	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	III	
Семестр	6	
Лекційні заняття	30 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	-	год.
Лабораторні заняття	45 год.	год.
Самостійна робота	75 год.	год.
Індивідуальні завдання	-	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	7,5 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета – опанування детермінант неінфекційного походження, що впливають на громадське здоров'я, напрямів профілактики, оцінки та організації заходів з покращення здоров'я населення.

Завдання:

- Інтерпретувати значення детермінант для росту, фізичного розвитку, збереження і зміцнення здоров'я, забезпечення активного довголіття людини.
- Пояснювати функції і біологічну роль окремих харчових нутрієнтів (мінеральних солей, мікроелементів тощо), важливих для профілактики неінфекційних хвороб.
- Планувати організацію профілактичних заходів щодо запобігання виникнення і розповсюдження неінфекційних хвороб.
- Оцінювати вплив детермінант на організм людини з урахуванням принципів доказової медицини.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі професійної діяльності або навчання у сфері громадського здоров'я, що передбачає застосування теорій та методів громадського здоров'я і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Вивчення дисципліни «Епідеміологія: неінфекційні хвороби» забезпечує опанування таких **загальних компетентностей (ЗК)**, як

- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Вивчення дисципліни «Епідеміологія: неінфекційні хвороби» забезпечує опанування таких **фахових компетентностей (ФК)**, як:

- Здатність оцінювати ризики виникнення та перебігу найбільш поширених захворювань та фактори, що на них впливають, а також оцінювати вплив різних детермінант на здоров'я населення;
- Здатність застосовувати основні принципи та методи епідеміологічної діагностики, епідеміологічного аналізу, нагляду за неінфекційними хворобами, в тому числі пов'язаними з наданням медичної допомоги.

Програмні результати навчання

РН7. Використовувати теорії та методи соціальних наук, сучасні методи статистики, наук про здоров'я для визначення впливу різних детермінант на здоров'я населення

РН8. Збирати, оцінювати та аналізувати дані щодо громадського здоров'я, зокрема, результати лабораторних досліджень, демографічні та епідеміологічні показники та здійснювати епіднагляд.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для: повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	Заочна форма

	ти жні	усяо го	у тому числі					усяог о	у тому числі				
			л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Загальна епідеміологія													
Тема 1. Епідеміологія неінфекційних хвороб. Введення	1	11	2		4		5	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Історія епідеміології. Місце мета та застосування епідеміології в галузі громадського здоров'я	2	9	2		2		5	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Епідеміологічні методи і методика. Епідеміологічний аналіз	3	11	2		4		5	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Оперативний і ретроспективний аналіз. Експериментальний метод	4	9	2		2		5	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Основи доказової медицини	5	11	2		4		5	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Доказова медицина. Методологічні основи клінічної епідеміології	6	9	2		2		5	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Основи екологічної епідеміології	7	11	2		4		5	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1		71	14		22		35	-	-	-	-	-	-

Змістовий модуль 2. Епідеміологія соціально значущих неінфекційних хвороб												
Тема 1. Організація вивчення стану здоров'я населення	8	9	2		2		5	-	-	-	-	-
Тема 2. Ожиріння	9	11	2		4		5	-	-	-	-	-
Тема 3. Онкологічні хвороби	10	9	2		2		5	-	-	-	-	-
Тема 4. Цукровий діабет	11	11	2		4		5	-	-	-	-	-
Тема 5. Хвороби серця і судин	12	9	2		2		5	-	-	-	-	-
Тема 6. Хвороби легень	13	11	2		4		5	-	-	-	-	-
Тема 7. Алергії	14	9	2		2		5					
Тема 8. Неврологічні та психічні розлади	15	10	2		3		5					
Разом за змістовим модулем 2	8	79	16		23		40	-	-	-	-	-
<i>Усього годин</i>	150		30		45		75					

Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
Модуль 1. Загальна епідеміологія		
1	Епідеміологія неінфекційних хвороб. Введення	4
2	Історія епідеміології. Місце мета та застосування епідеміології в галузі громадського здоров'я	2
3	Епідеміологічні методи і методики. Епідеміологічний аналіз	4
4	Оперативний і ретроспективний аналіз. Експериментальний метод	2
5	Основи доказової медицини	4

6	Доказова медицина. Методологічні основи клінічної епідеміології	2
7	Основи екологічної епідеміології	4
	Модуль 1 всього	22
Модуль 2. Епідеміологія соціально значимих неінфекційних хвороб		
8	Організація вивчення стану здоров'я населення	2
9	Дослідження поширення ожиріння серед людей. Фактори ризику. Профілактика.	4
10	Дослідження поширення онкологічних хвороб серед людей. Фактори ризику. Профілактика.	2
11	Дослідження поширення цукрового діабету серед людей. Фактори ризику. Профілактика.	4
12	Дослідження поширення хвороб серця і судин серед людей. Фактори ризику. Профілактика.	2
13	Дослідження поширення хвороб легень серед людей. Фактори ризику. Профілактика.	4
14	Дослідження поширення алергії серед людей. Фактори ризику. Профілактика.	2
15	Дослідження поширення неврологічних і психічних розладів серед людей. Фактори ризику. Профілактика.	3
	Модуль 2 всього	23
	Всього	45

Теми самостійних робіт

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
Модуль 1. Загальна епідеміологія		
1	Дослідження факторів виникнення алергій	12
2	Дослідження екологічних факторів ризику виникнення неінфекційної патології	12
3	Дослідження впливу війни на психічне здоров'я населення	11
	Модуль 1 всього	35
Модуль 2. Епідеміологія соціально значимих неінфекційних хвороб		

5	Дослідження техногенних детермінант виникнення неінфекційної патології	10
6	Дослідження екзогенних детермінант виникнення неінфекційної патології	10
7	Дослідження ендогенних детермінант виникнення неінфекційної патології	10
8	Дослідження ятрогенних детермінант виникнення неінфекційної патології	10
	Модуль 2 всього	40
	Всього	75

5. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- модульні тести;
- курсова робота.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

10. Навчально-методичне забезпечення

(вибрати необхідне чи доповнити)

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - *посилання*);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

9. Навчально-методичне забезпечення

1. електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1848>);
2. Цвіліховський М.І., Грушанська Н.Г. Методичні вказівки до лабораторних занять з дисципліни «Епідеміологія: неінфекційні хвороби». К.: «ЦП Компринт», 2023. 24 с.
3. Цвіліховський М.І., Грушанська Н.Г. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів з дисципліни «Епідеміологія: неінфекційні хвороби» ОС бакалавр спеціальності 229 «Громадське здоров'я». К.: «ЦП Компринт», 2023. 28 с.
4. Грушанська Н.Г. Методичні вказівки з виконання курсової роботи з дисципліни «Епідеміологія: неінфекційні хвороби». К.: «ЦП Компринт», 2023. 29 с.
5. Грушанська Н.Г. «Епідеміологія: незаразна патологія» в питаннях і відповідях. Методичні вказівки для самопідготовки студентів. К.: «ЦП Компринт», 2023. 54 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Громадське здоров'я: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / [В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Грузева та ін.] ; за ред. В. Ф. Москаленка. 3-тє вид. Вінниця : Нова книга, 2013. 560 с.
2. Епідеміологічні методи вивчення неінфекційних захворювань : Навчальний посібник / [В. М. Лехан, Ю. В. Вороненко, О. П. Максименко та ін.]. Дніпропетровськ: АРТ-Прес, 2004. 184 с.
3. Jekel's Epidemiology, Biostatistics, Preventive Medicine, and Public Health, 4th Edition / David L. Katz, Joahn G. Elmore, Dorothea M.G. Wild. Philadelphia, 2014. 405 p.
4. Погорелов М. В., Бумейстер В. І., Ткач Г. Ф. та ін. Макро- та мікроелементи (обмін, патологія та методи визначення). С., 2010.
5. Starr C., McMillan B. Human Biology. Boston, 2014.
6. Левітін Є. Я., Ведерникова І. О., Коваль А. О., Криськів О. С. Біоактивність неорганічних сполук. Х., 2017;
7. Цвіліховський М.І., Береза В.І., Грушанська Н.Г., Якимчук О.М., Костенко В.М., Павелиця О.О., Обруч М.М. Диспансеризація тварин за змін біогеоценозу: монографія. – К.: «ЦП Компринт», 2017. – 266 с.
8. Андрусишина І. М., Лампека О. Г., Голуб І. О., Лубянова І. П., Харченко Т. Д. Оцінка порушень мінерального обміну у професійних контингентів за допомогою методу атомно-емісійної спектроскопії з індуктивно зв'язаною плазмою: методичні рекомендації. Київ : ВД «Авіцена», 2014. 60 с.
9. <https://www.who.int/>
10. <https://www.cochrane.org/evidence>
11. <https://www.phc.org.ua/>
12. <https://health-ua.com/article/15795-znachennya-mkroelementozv--zmn-umstu-okremih-mkroelementv-dlya-klchno-prak>
13. <https://www.cdc.gov/nutrition/micronutrient-malnutrition/micronutrients/index.html>
14. <https://www.biomol.pl/ua/mikroelementi-v-organizmi-ludini>